

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียนภาษาไทย ด้วย
หนังสือนิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนครุณศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
มีผลการวิจัย และอภิปรายผลพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อพัฒนาหนังสือนิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มี
ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
ภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.1.3 เพื่อศึกษาอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนโดยใช้
หนังสือนิทานระหว่างเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.1.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.2 สมมติฐานของการวิจัย

1.2.1 หนังสือนิทาน ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มี
ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 ความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนครุณศึกษา จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ มีอัตราพัฒนาด้านความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย
ระหว่างเรียนโดยใช้หนังสือนิทาน เพิ่มขึ้น

1.2.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนครุณศึกษา จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์มีความพึงพอใจต่อหนังสือนิทานอยู่ในระดับมาก

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนครุณศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 120

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ห้อง 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนครุณศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้มาโดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random sampling) โดยการจับฉลาก 1 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 40 คน

1.3.2 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1) แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ใช้หนังสือนิทาน เป็นสื่อการเรียนรวมทั้งหมด 8 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง

2) แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้หนังสือนิทาน ก่อนเรียน ใช้หนังสือนิทาน เรื่อง ตั๊กตาของหนู หลังเรียนใช้หนังสือนิทาน เรื่อง ถั่วของลุงบุญมี ซึ่งแต่ละเรื่อง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 การอ่าน 10 คะแนน ตอนที่ 2 การคิดวิเคราะห์ 10 คะแนน ตอนที่ 3 การเขียน 10 คะแนน รวม 30 คะแนน

3) แบบฝึกหัดแผนการเรียนรู้ เป็นแบบ ฝึกทักษะการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนอยู่หลังแผนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ แบบเติมคำ แบบเขียนตอบ และแบบเขียนสรุปความ แต่ละเรื่อง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 การอ่าน 10 คะแนน ตอนที่ 2 การคิดวิเคราะห์ 10 คะแนน ตอนที่ 3 การเขียน 10 คะแนน รวม 30 คะแนน

4) แบบแบบสอบถามความพึงพอใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ก่อนเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยนำผลคะแนนที่ได้มาบันทึกเป็นคะแนนก่อนเรียน

2) นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 8 แผนใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 16 ชั่วโมงไปทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนครุศึกษา โดยบันทึกคะแนนแบบฝึกทักษะ เพื่อนำไปคำนวณอัตราพัฒนาการ การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้สอนครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสอนด้วยตนเอง

3) นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนหลังเรียน ไปทดสอบนักเรียนหลังเรียนจบ 8 แผน โดยนำผลคะแนนที่ได้มาบันทึกเป็นคะแนนหลังเรียน

4) นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนต่อการสอนด้วยหนังสือนิทาน จำนวน 20 ข้อ

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) นำคะแนนจากแบบสอบระหว่างเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียนมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสือนิทาน E1 / E2 คือ ใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และ ค่าร้อยละ

2) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการถอดค่า t

3) หาอัตราพัฒนาการด้านความสามารถ ในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยหนังสือนิทาน จากการทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการเรียนรู้ จำนวน 8 ครั้ง โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย

4) ศึกษาความพึงพอใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทาน ใช้ค่าสถิติ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.4 ผลการวิจัย

1.4.1 ผลของการทดสอบประสิทธิภาพของหนังสือนิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า หนังสือนิทาน ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ E1 / E2 ตามเกณฑ์ 80 / 80 คือ 81.30/84.10

1.4.2 นักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานเป็นสื่อ มีคะแนนความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4.3 นักเรียนมีอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้หนังสือนิทาน ระหว่างเรียนเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 0.92 คะแนนต่อครั้งจากคะแนนเดิม 30 คะแนน

1.4.4 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้หนังสือนิทานในระดับ มาก ที่สุด

โดยสรุป หนังสือนิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พัฒนาขึ้นมี
ประสิทธิภาพ E1 / E2 ตามเกณฑ์ 80 / 80 คือ 81.33/84.10 นักเรียนมีอัตราพัฒนาการระหว่างเรียน
ที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้หนังสือนิทานในระดับมากที่สุด

2. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้หนังสือนิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากผลการวิจัยพบว่า

2.1 ประสิทธิภาพของหนังสือนิทาน ผลปรากฏว่ามีประสิทธิภาพ 81.30/84.10 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากจากหนังสือนิทาน ได้ผ่านการพัฒนาปรับปรุงในแต่ละขั้นตอน จึงเหมาะสมกับการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้สอดคล้องกับ อิศระ ขอนบุรี (2552: 127) ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนาข้าทำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 18 คน พบว่าชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.24/85.32 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยพันธ์ แสงทอง (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมนิทาน เพื่อสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนประถมศึกษาผลการวิจัย พบว่า ชุดกิจกรรมมีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมอย่างสนุกสนาน และมีความมีวินัยในตนเองสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนน ความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยโดยใช้หนังสือนิทาน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ จิราพรณ ยี่หระ (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดอมรญาติสมาคม จังหวัดราชบุรี โดยใช้นิทานคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนจำนวน 35 คน ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ บุญช่วย สังข์ศิริ (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้นิทานธรรมะเป็นสื่อการสอนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน มีคะแนนเฉลี่ยวัดผลหลังเรียน 25.0 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยวัดผลก่อนเรียน 20.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ซึ่ง

สอดคล้องกับ สุกัญญา วันชนะ (2553: 69-71) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้หนังสือนิทานชาดกคำกลอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานชาดกคำกลอนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการสอนโดยใช้หนังสือนิทานเป็นสื่อ มีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ภาษาเข้าใจง่าย ตัวเอกของเรื่องมีอายุใกล้เคียงกับวัยของนักเรียน มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับเรื่องรอบตัวของนักเรียน ได้รับความสนใจของนักเรียนให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมมุ่งให้นักเรียนได้ฝึกอ่านในใจและอ่านออกเสียง มีแบบฝึกทำแผนเพื่อฝึกการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ จิราพรณ อีหระ (2552: 31) กล่าวว่า การสอนโดยใช้นิทานจะทำให้ นักเรียนมีความสนใจในการอ่าน เกิดความเพลิดเพลิน และได้รับความรู้ในหลายด้าน เช่น ครูผู้สอนสามารถฝึกให้นักเรียนอ่านสรุปใจความสำคัญ วิเคราะห์เหตุการณ์ ลักษณะของตัวละคร องค์ประกอบ ข้อคิดในนิทาน ครูตั้งคำถามและนักเรียนตอบคำถาม ร่วมกันสรุปอภิปรายหลังการอ่านนิทาน นอกจากนั้นนิทานสอดแทรกวัฒนธรรมประเพณีได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การใช้จินตนาการ และการพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียน ได้ดียิ่งขึ้น

2.3 ด้านอัตราพัฒนาการด้านความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทาน เป็นสื่อ พบว่า นักเรียนมีอัตราพัฒนาการระหว่างเรียนสูงขึ้นซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนำหนังสือนิทาน มาใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนทำให้นักเรียนสนุกกับการเรียน เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน นักเรียนมีความสุขกับการเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น ได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ อภิปรายผล และสามารถเขียนสรุปจากนิทานได้ดีเนื่องจากหนังสือนิทาน เป็นสื่อที่มีความแปลกใหม่ มีรูปภาพสวยงามและสามารถดึงดูดใจผู้เรียนได้เป็นอย่างดีสอดคล้องกับ สอดคล้องกับ พัชรี กรฐเมือง (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ สุภาพร ขวัญเกษม (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้กรณีศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทยระหว่างเรียนสูงขึ้น และ วราภรณ์ หลายทวีวัฒน์ (2550: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ .50 มีอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนเพิ่มขึ้นและมีความพึงพอใจใน

การเรียนรู้ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ชลนิชา เลิศนพคุณวงศ์ (2553: บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ ชุดสระเจ้าปัญหา มีทักษะการอ่านและการเขียนคำจากสระที่มีการเปลี่ยนรูปและลดรูป หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ 0.01 นักเรียนมีอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่านและการเขียนคำจากสระที่มีการเปลี่ยนรูปและลดรูป ระหว่างเรียนเพิ่มขึ้น เฉลี่ยเท่ากับ 1.87 คะแนน และ 2.32 คะแนนต่อครั้งจากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

2.4 ด้านความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนภาษาไทย ด้วยหนังสือนิทาน จากแบบสอบถามทั้ง 20 ข้อ อยู่ในระดับ ดีมาก ทั้งนี้เนื่องจากหนังสือนิทาน มีเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องราวมีข้อคิดและคติสอนใจที่เป็น เรื่องราวใกล้ตัวนักเรียนและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุกัญญา วันชนะ (2553: 69-71) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้ หนังสือนิทานชาดกคำกลอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจของ นักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานชาดกคำกลอนมีความพึงพอใจในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ อิศระ ขอนบุรี (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า การประเมินความพึงพอใจของนักเรียน หลังใช้ชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับ มากที่สุด และ พัทรี ครุฑเมือง (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อพัฒนาความสามารถในการ อ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือ นิทานร้อยกรองมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด นอกจากนี้สอดคล้องกับคำกล่าวของ จีราพรรณ ยี่หว่า (2552: 31) กล่าวว่า การสอนโดยใช้นิทานจะทำให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่าน เกิด ความเพลิดเพลิน และได้รับความรู้ในหลายด้าน เช่น ครูผู้สอนสามารถฝึกให้นักเรียนอ่านสรุป ใจความสำคัญ วิเคราะห์เหตุการณ์ ลักษณะของตัวละคร องค์ประกอบ ข้อคิดในนิทาน ครูตั้ง คำถามและนักเรียนตอบคำถาม ร่วมกันสรุปอภิปรายหลังการอ่านนิทาน นอกจากนั้นนิทาน สอดแทรกวัฒนธรรมประเพณีได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การใช้จินตนาการ และการ พัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียน ได้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่าการสอนโดยใช้นิทานทำให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่าน เกิด จินตนาการ ความเพลิดเพลิน และได้รับความรู้ในหลายด้าน เช่นการสรุปใจความสำคัญ วิเคราะห์ เหตุการณ์และลักษณะของตัวละคร ข้อคิดในนิทาน วัฒนธรรมประเพณี ได้รับการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และการพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

3.1.1 การนำผลการวิจัยไปใช้ ครูผู้สอนต้องเตรียมคำถามเพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสามารถค้นพบข้อสรุปด้วยตนเอง ซึ่งลักษณะคำถามควรเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อสร้างความสนใจให้กับนักเรียน

3.1.2 บุคลิกของครูผู้สอน ครูต้องสร้างบรรยากาศในการเรียนการจัดกิจกรรมควรมีลักษณะเป็นกันเอง

3.1.3 การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน นักเรียนควรได้ร่วมกิจกรรมทั้งแบบรายบุคคลและกลุ่มย่อย ที่สำคัญครูต้องคอยดูแลขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม และให้แรงเสริมโดยการชมเชยให้กำลังใจเสมอ

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนและความพึงพอใจต่อวิธีสอนระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือนิทานกับวิธีการสอนแบบอื่น ๆ

3.2.2 ควรมีการจัดทำหนังสือนิทานในรูปแบบ e-book สำหรับนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

3.2.3 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในด้านอื่นให้กับนักเรียนด้วย เช่น ทักษะการฟัง ทักษะการดู โดยให้นำหนังสือนิทาน เป็นสื่อพัฒนา